

Вулакансем ыйтнине

Социалла сәмәлләхсен виçисем үсрәс

2008 сұлхи апрелен 1-мешенчен тытәнса федералла сәмәлләхсемпе уса куракансене паракан социалла пулашу пакечен виçи үснәччә. Кәсалхи июлен 1-мешенчен тытәнса ЕДВ виçи, унан шутәнчи социалла пакет виçи те үсрә. Вәсемпе пире Раçсей Пенсия Фондэн районти управленийән специалистчә Светлана РОМАНОВА паллаштарма кәмәл турә:

– Чәннипех те кәсалхи июлен 1-мешенчен тытәнса 2008 сұлхи июлен 14-мешенче йышәннә 110-ФЗ № Федералла саккупна килешүллән федералла сәмәлләхсемпе уса куракансен ЕДВ виçине 1,8 процент үстернә. Сав шутран социалла сәмәлләхсемпе вырәнне уйахсерен уксан түлессин пәтәмәшле виçи вара 567 тенкәпе танлашар. Вәл шутран 504 тенкә – түлевсәр хушма медицина пулашавәшән түлеме, санатори-курорт сипленевәле уса курма, 63 тенкә – хула сывахәнчи чукун сул транспорчәпе түлевсәр сүреме, хула-сем хушшинчи транспортпа сипленмелли вырәна түлевсәр ситме тата каялла килме. Унан виçисем мән чухлә пуласси илсе кәтаракан таблицаран аван курә-

Сәмәлләхсемпе уса куракансен категориясем	Пур социалла сәмәлләхсемпе те уса курсан	Социалла сәмәлләхсемпе пәнах уса курмасын (557 тенкә)	Эмәлсем түлевсәр илмелли сәмәлләхсемпе уса курмасын (495 тенкә)	Чукун транспортчәпе түлевсәр сүремелли сәмәлләхсемпе уса курмасын (62 тенкә)
Вәрсә инваличәсем	2165	2732	2669	2228
Аслә Отечественнай вәрсә участникәсем	1482	2049	1986	1545
1941 сұлхи июнен 22-мешенчен тытәнса 1945 сұлхи сентябрән 3-мешенчен сапәсәва хушман сар чәсәсемпе уңреждениәсенче 6 уйахран кая мар службара пулнә сар сыннисем, сак тапхәрта службара пулнәшән СССР орденәсемпе медаләсенче илме тивәнисем	253	820	757	316
Сапәсәсене хушман ветеранәсем	936	1503	1440	999
Вилнә вәрсә инваличәсен, Аслә Отечественнай вәрсә участникәсен тата сар сапәсәсәсен участникәсен сәмәлләхсемпе	253	820	757	316
3-мәш степень инвалидәсем	1346	1913	1850	1409
2-мәш степень инвалидәсем	799	1366	1303	862
1-мәш степень инвалидәсем	526	1093	1030	589
Инвалид-анасем	799	1366	1303	862
Есләсләх енәле чару сук инвалидәсем	116	683	620	179

наты (цифрәсә – тенкәле). **АСАРХАТТАРАТАП.** Сүлте асәннә граждансенчен кам та кам социалла сәмәлләхсемпе вырәнне уксан илсе тесен, РФ Сывләха сыхлас ес тата социалла аталану министрствин

2004 сұлхи ноябрән 30-мешенче йышәннә Раçсей Федерациянчи граждансен уйрәм категориясене уйахсерен уксан түлесе тәммәли пирки калакан 294 № хушавәпе килешүллән сүлтен октябрән 1-мешенчен

кая кулмәсәр заявлени сүрмәлла. Енчен те гражданин октябрән 1-мешенчен заявлени сүрәса пәмасть пулсан, тепер сүлтан тытәнса уйахсерен хушса түленә чухне социалла сәмәлләхсен суммине тытса юләс.

Хаçатра сүрни патне таврәнса

Статьяри фактсемпе килешмәстәп

Районти «Сәнтерү ялавә» хаçатән 2008 сұлхи июлен 26-мешенчи 55-мәш номерәнче депутатсен районти Пухавән июлен 22-мешенчен черәтсәр 27-мәш ларавәнчен хатәрленә «Сәр налуқән ставкисене сирәпләтрәс» статьяри пәчәтленә тухнәччә. Статьяри пәләрәннә тәрәх, Москакасси округән депутатчә В.М. Пушкин депутатсен районти Пухавән ларавәнчә сәр налуқә теләшсе сәннә проекта йышәнәссине хирәс сасәланә. Ку чылайәшнә теләнтәрчә. В.М. Пушкин сәр налуқән висине унчәненчи шайра – харпәр хай сурт-йәр лартакансем валли

3000 тенкә – хәварасән пулнә имәш. Малалла хаçатра сүрнә тәрәх налуқ виçи Москакасси яләнче 0,05 процент е 40 сотка сәршән 499 тенкә те 8 пус пулат, ку вара районти вәтам кәтаргупа пәр шайра иккен. Анчах та ку чәнләхпа киләшсе тәмасть. Налуқ висине 3000 тенкә шайәнчә пәләрәнча манран сәнү пулман. Депутат пулнә май савна әнлантарасән: ларура эпә йышәнү проекте хайне йышәнәссине хирәс сасәламан, сәр налуқән виçи, унан процент ставкисен төрлә ялсәненчә төрләрән пулма пултарни пирки каларәм. Енчен те ла-

рура йышәннә тәрәх Муркаш райончәпә вәтамран харпәр хайән сурт-йәрне тума 40 сотка сәршән 409 тенкә те 32 пус түлемелле пулсан, Москакасси яләнчә вәл 499 тенкә те 6 пуса танлашрә. Савна шута илсе эпә депутатсен Пухавән Москакасси яләпә налуқ ставкисе 0,05 процентран 0,03 процента хәварма уйтрәм. 40 сотка сәршән ун чухне вәл 299 тенкә те 43 пуса танлашрәччә. Уйрәм пунктпа асәннә сәнәвә йышәнма уйтрәм. Налуқ ставкисе 0,05 процент чухлә пәләрәтасси пирки Муркаш район администрацияйә малтан сәннә про-

ектшән ытларах депутат сасәланә май манән сәнү пурнаса кәрәймерә. **В.М. ПУШКИН, 11 № Москакасси суйлав участкакән депутатчә.** (Сүру айне **В.М. Пушкин депутат сүрнипә киләшсе депутатсен районти Пухавән депутатчәсем В.А. Прокопьев, П.В. Воробьев, И.В. Николаев, В.М. Рязанов, В.И. Вязов, В.М. Ферантон, В.А. Калинин, Ю.А. Кузнецов, Н.А. Кожевников, Л.Н. Андреев, В.Н. Любимова, В.И. Кожанов, В.А. Федотова, П.П. Давыдов, Б.В. Андреев, В.В. Коротников, Г.С. Абросеев, Н.Г. Ванеркин, Ю.В. Данилов ала пуснә).** 2008 сұлхи июлен 28-мешә.

Ытларахәшә сасәланипә йышәнчәс

В.М. Пушкин депутат сүрәвәнчә хукастнә ыйтусене район администрацияйән йәркелүпә кадр тата право ыйтәвәсемпе, вырәннә хай тытәмләх органәсемпе еслекен пай пулсәләнчән Л.Ю. ТАРАСОВАРН усамматма ыйтрәмәр. Акә мәнле хурав пачә вәл:

– Депутатсен районти Пухавән депутатчә В.М. Пушкин сүрәвәпә тәплән пәллашрәмәр. Сүру авторә унта депутатсен Пухавән юлашки ларавәнчә пәхса тухнә ыйтәвә сүтатнинчә хайне киләшмән пулни сәнчән пәлтерет. Сак ларавән протоколә акә мән кәтарса парать. Депутатсен районти Пухавән ларавәнчә депутатсен районти Пухавән 2007 сұлхи октябрән 25-мешенчи 21/6 номерлә «Раçсей Федерациян тата Чәваш Республикин налуқсем тата пухусем сәнчән калакан законодательствипә вырәннә хай тытәмләх органәсемпе туса пыракан Муркаш райончәненчә налуқ теләшәнчән йәркелесе пырасси сәнчән» Положениә сирәпләтәссине сәнчән» улашанусемпе хушәмсем кәртәссинә ыйтәвә пәхса

тухрәс. Асәннә ыйтәвә район администрацияйән налуқ түлекәссене – төрлә ялсәненчи уйрәм сынссене налуқ түлес енчән танлаштарас тата ку теләшри лару-тәрәвә лайәхлатас тесе кәртрә кун йәркисе. Депутатсен районти Пухавән ларавән еснә Чәваш Республикин Патшаләх Канашән депутатчә В.Г. Данилов хушманчә, тухса каласрә, йышәнма сәнәкән проект сәр налуқне районти ялсәненчә пәрпеклентерме май панинә пәләртрә. Унтан ларура В.М.Пушкин депутат Москакасси яләнчә пурәнанкансен сәр налуқән проектра пәләрәннә ставкисе пәчәклетмелли пирки чарәнса тәчә. Кунта сакна пәләрәннә вырәннә. Депутатсен Муркаш райончә Пухавән Регламентчән 28-мәш статьяри сасәланән йәркисе пәләртрә. Унпа килешүллән лару председателә уссән сасәлас умән сәнүсем миңе пулнине тата сасәламалли йәркә сәнчән пәлтерет. Сасәсене шутланә хысән ларәва ертсе пыракан «йышәнәвә йышәннә» е «йышәнәвә йышәнман» тесе пәлтерет. Депутатсен районти Пухавән 27-мәш ларавәнчә пәхса тухнә ыйтәвә сирәпләтмә ларәва килнә 21 депутатран 20-шә сасәлава хушманчә.

Ытларахәшә (13 депутат) сак проектшән сасәларә, 3-ән (сав шутран В.М. Пушкин та) хирәс пулчәс, 4-ән тытәнса тәчәс. Ытларах сасәпа йышәнәвә сирәпләтнине ларура ытти сәнүсене пәхса тухман. Сакна та асәнса хәвармалла. Чәваш Республикин Министрән Кабинечән 2008 сұлхи январән 23-мешенчи 12-мәш номерлә «Чәваш Республикинчи ялсәненчә сәрсене патшаләх кадастр хакләвән результатчәссене сирәпләтәссине сәнчән» постановлени вәя кәнәренчәни сәнүсем килмерәс. Сакна халәх шанса суйланә ял тәрәхәсен пулсәхәсем те, район шайәнчи тата ял тәрәхәсен депутатчәсем те сәр налуқән ыйтәвәсем сине сиелтен пәхни сәнчән каламәстә-ши? РФ Налуқ кодексине килешүллән вара уйрәм сынсенчән пурәнарнә сәр налуқне пурләхшән түлемелли налуқ пәтәмпәх ял тәрәхәсен бюджетне пуханәт. Депутатсен районти Пухавән юлашки ларавәнчи йышәнү ял тәрәхәсен бюджетчәсен тупаш панинә хәпартама май парать. Апла пулсан вырәннә ыйтусене татса пама та сәмәлләх пулә.

Ял уявәнчен

Савәнәс кәрәки

Москакасси ял тәрәхәнчи Вәрманкас Хачәк яләнчә черәтлә ял уявнә июлен 26-мешенчә ирттерчәс. Уява ирттерме сәлтавә те пулчә сав. Сак ялта пурәнанкансем нумаи сүл хушши шыв мәнне пәлмәсәр пурәнчәс. Сүрмәри шыва йәтса нумаи нушаланчәс. Акә тинех ентә кәтнә самант ситрә. Кәсал суркуннә вәсен ялне те тәп-тәрә шыв пәрәх тәрәх ситрә. Ку вара ял халәхәшән сав тери пысәк савәнәс пулчә, уйрәма хватә сынсемшән.

факсем хытә тәрәшрәс: Вәрманкас Хачәк яләнчи депутат О. Захаров, медицина есчәнә Н. Бирюкова, Р. Замятина, З. Васильева, В. Капустин, Г. Тимофеева.

Москакасси шуләнчи библиотекәр Г. Тимофеева пәтәм ял халәхәчә ячәпә сак яла газ, сүтә тата шыв кәртнә сәртне сак сынсем хытә тәрәшнине пәләртса хәварчә. Акә вәсем: О.Г. Захаров депутат, Г.М. Пушкин тата И.М. Давыденко пенсионерсем. Чәнәх та вәсем тав сәмахне тивәслә терәс сак уява пухәннә сынсем. Хайсем тинех сүтта тухнипә савәнчәс.

Ирхинә Вәрманкас Хачәк килсе ялти халәхпа пәрлә «крестный ход» туса ирттерчә, ял халәхне пил пачә. Ку та ял халәхәшән пысәк савәнәс пулчә.

Тәттәм пуличенәх савәнчә ял-йыш. Юрларәс, ташларәс, шүтләрәс, вылярәс. Килелле вара савәк кәмәлла утрәс.

Тулли кәрәкене ял халәхә йышлә пухәнчә. Ял халәхәпә пәрлә «Шуңам» халәх пултарулаш ушкәнә те чунтан савәнчә, хайән илемлә юрри-ташшипә халәха савәнтарчә.

Уяв кәрәки илемлә те хәтлә пултәр тесе уйрәмах

Г. ГОЛУБЕВА,
Культура сүрчән директорә.

Есрә пултаруллисем

Ял сыннисем хисепләсчә

«Есчән сынна ял савать, хисеплет», – тенә ваттисем. Сак сәмахсем Андрей Аркадьевич Сергеев сынчәнә пулә. Этем пурнәсә, теләйә – есрә. Есчән сын сәс пурнәсә илемне тухтәр. Апла пулсан теләйлә пулма чун туртнә ес суйласа илмелле. Ун чухне вәл хайән еснә пәлсе, чун туртнине тавать. Миңе сыннан пурнәсә сәлса хәварман-ши вәл. Шартлама сивә-и, шарлаттарса сүмәр савать-и – вәсен васкавлә пулашу машини яланах сула тухать. Чирлә сын вара Андрей Аркадьевич пырса кәрсенәх сәләнәс шанчәкне тухтәр пул. Унан аллисем чирлә сынна сәртәнсенәх вәл чирне манат, тухтәр аңа сәласса шанса тәрәт, мәншән тесен Андрей хайән еснә пәлсе туни чирлә сынна сәлса хәваратех.

Миңе сүл ентә вәл сак есрә. Муркаш райончәненчә пурәнанкансем аңа чылайәшә лайәх пәләсчәс, хисепләсчә. Андрей Аркадьевичшән ниҳәсан та килләс сук. Дежурствәра пулмасын та, кирлә чухне яланах ун патне васкатпәр: сәрлә-и, ир-ирех-и. Вәл вара яланах сын пурнәсә сәлма, чирлә сынна пулашма хатәр. Сакна пек хайән еснә пәлсе тавакан, кәмәллә сынсен емәрә вәрәм пултәрчә, чыс та хисеп вәсенә.

М. НИКОЛАЕВА,
Тойкилтә ял библиотекин библиотекаря.

Линии электропередачи являются источником повышенной опасности
Внимание населения, руководителей предприятий, организаций, сельхозкооперативов, владельцев земельных участков

Филиал ОАО «МРСК Волги» – «Чувашэнерго» уведомляет о том, что по землям и населенным пунктам Чувашской Республики проходят воздушные линии электропередачи (ЛЭП) различного напряжения (110, 35, 10, 6, 0,4 кВ). Повреждения высоковольтных и низковольтных электрических сетей вызывают перерыв в обеспечении электроэнергией городов, населенных пунктов, промышленных и сельскохозяйственных предприятий, приводят к несчастным случаям с людьми и пожарам. Во избежание повреждений ЛЭП в пределах охранной зоны по 20 метров от крайнего провода линии напряжением 35–110 кВ, 10 метров – напряжением 6–12 кВ и 2 метра – напряжением 0,4 кВ запрещается: – возводить любые постройки, прокладывать дороги, производить работы с использованием грузоподъемных и землеройных машин, совершать проезд машин и механизмов, имеющих общую высоту от поверхности дороги более 4,5 метров, устраивать стоянки автотранспорта, загромождать подъезды к опорам; – производить посадку и вырубку деревьев, разводить огонь, устраивать свалки, располагать полевые станы и загоны для скота, складировать корма и удобрения. Посторонним лицам запрещается находиться на территории и в помещениях электросетевых сооружений, открывать двери трансформаторных пунктов, производить самовольные включения и отключения коммутационных аппаратов. **Запрещается** прикасаться к спускам заземления, проложенным по опорам, а также к железобетонным опорам. **Механизаторы! Не допускайте наездов автотехники и тракторов на опоры ЛЭП, так как это приводит к длительным перерывам в обеспечении электроэнергией потребителей и к несчастным случаям. В период ведения полевых и уборочных работ запрещается приближение к поврежденным опорам ЛЭП, оборванным проводам, на расстоянии не менее 10 м.** При производстве работ в охранных зонах ЛЭП предварительно обращайтесь за письменным разрешением к владельцам ЛЭП. Обо всех замеченных вами нарушениях, возгораниях, угрожающих электрическим сетям, и при обнаружении оборванных проводов ЛЭП просим вас сообщить по следующим адресам: 1. Северное производственное отделение, г. Чебоксары, ул. Гладкова, д. 13, тел.: 8(8352) 21-29-73. 2. Южное производственное отделение, г. Канаш, ул. Железнодорожная, д. 267 А, тел.: 8(83533) 2-14-74. 3. Алатырское производственное отделение, г. Алатырь, ул. Гагарина, д. 19, тел.: 8(83531) 2-33-89.